

Akademikernes klima- og miljøpolitiske policydokument

Klimautslipp er en av vår tids største utfordringer. Tiltak er avgjørende for et bærekraftig samfunn, fordi klima påvirker økonomi, velferd og biologisk mangfold på hele kloden. Utfordringene skal møtes med oppdatert kunnskap. Forskning og forskningsformidling er avgjørende. Undervisningen om klima må styrkes på alle nivåer. Det må tas i bruk strengere virkemidler som tilskudd, skatt og avgifter når ikke enkeltpersoner og bedrifter gjennomfører nødvendige tiltak eller fortsetter med skadelig virksomhet. Førre var-prinsippet må følges med hensyn til klima- og miljøspørsmål. Energisparing, effektivisering og omlegging til fornybar energi må være et overordnet prinsipp i samfunnsplanleggingen.

Ansvar og roller i klima- og miljøpolitikken

- Klima og miljøpolitikken vil bare bli virkningsfull dersom den er et resultat av en effektiv og koordinert samhandling mellom relevante aktører.
- Beslutninger må legges til et forvaltningsnivå som kan ta helhetlig ansvar. Staten må gripe inn overfor kommuner og fylkeskommuner som ikke tar tilstrekkelig ansvar i klima- og miljøspørsmål.
- Samtidig som vi må begrense skadene på klima og miljø, må det arbeides for å utvikle kunnskapsbaserte strategier og tiltak som viser hvordan vi kan tilpasse oss klimaendringene.
- Det skal være enkelt og lønnsomt å ta gode klima- og miljøvalg for både privatpersoner og virksomheter. Anbefalingene skal bygge på miljø- og klimaregnskap med livsløpsanalyse.
- Offentlig sektor som arbeidsgiver må ta et større ansvar. Det er nødvendig for å skape gode og attraktive fagmiljøer som sikrer klima- og miljøfaglig kompetanse.
- Det offentlige virkemiddelapparatet må sørge for forskning og utvikling av umoden så vel som markedsnær klimanøytral teknologi. Forskingen må stimuleres gjennom ordninger som SkatteFUNN.
- Grunnlagsberegningene for store infrastrukturutbygginger må ha en langsiktig horisont. Klima- og miljøaspekter må tillegges større vekt i samfunnsøkonomiske analyser.
- Trafikkøkningen skal fortrinnsvis løses ved å øke kollektivtilbudet, samt tilrettelegge for gang og sykkeltrafikk.

Kunnskapsbasert klima- og miljøpolitikk

- Beslutninger som kan få konsekvenser for klima og miljø må være kunnskapsbaserte. Derfor må det etableres et bedre kunnskapsgrunnlag gjennom forskning og kartlegging av tilstand og virkning på arter, økosystemer og naturressurser. Det er også viktig å samle kunnskap ved å lage en oversikt over områder som berører hverandre.

- Skolen må vektlegge forskningsbasert kunnskap om klima- og miljøutfordringer i dag og i framtiden, og bidra til at unge får et bevisst forhold til egne valg og samfunnets valg i miljøspørsmål.
- Forskingen på klimaendringenes konsekvenser og muligheter for produksjon av mat i Norge må økes.

Teknologisk utvikling

- Det må etableres bedre ordninger for utvikling og kommersialisering av miljøvennlige løsninger og teknologi.
- Det må arbeides gjennom internasjonale institusjoner for å sikre overføringen av teknologiske nyvinninger til utviklingsland. Eksisterende kunnskap må tas i bruk og spres.
- Statlige investeringsfond og norske bedrifter skal ha en høy etisk standard for sin virksomhet både nasjonalt og globalt. I dette ligger blant annet at strenge krav til sikkerhet, utslipp og rensing skal følges uavhengig av hvor produksjon skjer.
- Øremerket andel av avkastningen fra oljefondets inntekter bør avsettes til utvikling av fornybar energi.
- For å stimulere til økt satsing på miljøteknologi må det opprettes et CO₂-fond etter modell av NOX- fondet, hvor inntekter fra CO₂-avgiften brukes på teknologiprosjekter som har som formål å redusere klimautslipp
- Akademikerne mener offentlige innkjøpsordninger og anbudsprosesser skal legge klima- og miljømessige egenskaper til grunn for valg av tilbydere og produkter.

Naturen som ressurs

- Matvareproduksjon og vern om dyrket mark må prioriteres. Mat og vann må være fri for forurensing og trygt å konsumere.
- Myr og våtmark er flomregulerende og bidrar til karbonfangst. Disse må sikres gjennom lovverk og arealplanlegging.
- Biologisk mangfold må sikres gjennom kunnskapsbasert forvaltning. Vern og bærekraftig bruk av arealer og naturressurser må få større prioritet i forvaltningen. Verdien av økosystemtjenester må synliggjøres og vektlegges i beslutningsprosesser.
- Energitilgang er avgjørende for økonomisk utvikling og velferd. For å øke tilgangen til klimanøytral energi må Norge derfor satse på:
  - Mer effektiv energiutnyttelse av fornybar energi gjennom opprusting av eksisterende vannkraftanlegg og overføringsnett
  - Å øke produksjonen av ny fornybar energi gjennom virkemidler som legger til rette for umoden så vel som markedsnær teknologi.
  - Teknologitvutvikling for CO₂- fangst og lagring
  - Det er nødvendig med et grønt samfunnsskifte med overgang til grønne næringer og grønn økonomi. Disse må ha samme fradragordninger som oljebransjen.